

Gråsten og Omegns Brugsforening

Ulsnæs Centret 10, 6300 Gråsten
CVR-nr. 42 11 45 10

Årsrapport for 2023

Årsrapporten er godkendt på den
ordinære generalforsamling, d. 25.04.24

Erling Nissen
Dirigent

Koncernoplysninger m.v.	3
Ledelsespåtegning	4
Den uafhængige revisors revisionspåtegning	5 - 7
Ledelsesberetning	8 - 9
Resultatopgørelse	10
Balance	11 - 12
Egenkapitalopgørelse	13
Koncernens pengestrømsopgørelse	14
Noter	15 - 35

Virksomheden

Gråsten og Omegns Brugsforening
Ulsnæs Centret 10
6300 Gråsten
Telefon: 73 65 26 00
Hjemsted: Gråsten
CVR-nr.: 42 11 45 10
Regnskabsår: 01.01 - 31.12

Direktion

Jesper Thomsen

Bestyrelse

Birgitte Bille Schøning, formand
Helle Bjerrestrand
Anne Wienberg Petersen
Kirsten Kaad Knudsen
Susanne Rathje
Kjeld Jørgensen
Birthe Rasmussen, medarbejdervalgt

Revision

Beierholm
Statsautoriseret Revisionspartnerselskab

Vi har dags dato aflagt årsrapporten for regnskabsåret 01.01.23 - 31.12.23 for Gråsten og Omegns Brugsforening.

Årsrapporten aflægges i overensstemmelse med årsregnskabsloven.

Det er vores opfattelse, at koncernregnskabet og årsregnskabet giver et retvisende billede af koncernens og modervirksomhedens aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31.12.23 og resultatet af koncernens og modervirksomhedens aktiviteter samt af koncernens pengestrømme for regnskabsåret 01.01.23 - 31.12.23.

Ledelsesberetningen indeholder efter vores opfattelse en retvisende redegørelse for de forhold, beretningen omhandler.

Årsrapporten indstilles til generalforsamlingens godkendelse.

Gråsten, den 15. april 2024

Direktionen

Jesper Thomsen

Bestyrelsen

Birgitte Bille Schøning
Formand

Helle Bjerrestrand

Anne Wienberg Petersen

Kirsten Kaad Knudsen

Susanne Rathje

Kjeld Jørgensen

Birthe Rasmussen

Til ejeren i Gråsten og Omegns Brugsforening

Konklusion

Vi har revideret koncernregnskabet og årsregnskabet for Gråsten og Omegns Brugsforening for regnskabsåret 01.01.23 - 31.12.23, der omfatter resultatopgørelse, balance, egenkapitalopgørelse og noter, herunder anvendt regnskabspraksis for såvel koncernen som virksomheden samt pengestrømsopgørelse for koncernen. Koncernregnskabet og årsregnskabet udarbejdes efter årsregnskabsloven.

Det er vores opfattelse, at koncernregnskabet og årsregnskabet giver et retvisende billede af koncernens og virksomhedens aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31.12.23 samt af resultatet af koncernens og virksomhedens aktiviteter samt pengestrømme for koncernen for regnskabsåret 01.01.23 - 31.12.23 i overensstemmelse med årsregnskabsloven.

Grundlag for konklusion

Vi har udført vores revision i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark. Vores ansvar ifølge disse standarder og krav er nærmere beskrevet i revisionspåtegningens afsnit "Revisors ansvar for revisionen af koncernregnskabet og årsregnskabet". Vi er uafhængige af koncernen og virksomheden i overensstemmelse med International Ethics Standards Board for Accountants' internationale retningslinjer for revisoreres etiske adfærd (IESBA Code) og de yderligere etiske krav, der er gældende i Danmark, ligesom vi har opfyldt vores øvrige etiske forpligtelser i henhold til disse krav og IESBA Code. Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

Ledelsens ansvar for koncernregnskabet og årsregnskabet

Ledelsen har ansvaret for udarbejdelsen af et koncernregnskab og et årsregnskab, der giver et retvisende billede i overensstemmelse med årsregnskabsloven. Ledelsen har endvidere ansvaret for den interne kontrol, som ledelsen anser for nødvendig for at udarbejde et koncernregnskab og et årsregnskab uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl.

Ved udarbejdelsen af koncernregnskabet og årsregnskabet er ledelsen ansvarlig for at vurdere koncernens og virksomhedens evne til at fortsætte driften, at oplyse om forhold vedrørende fortsat drift, hvor dette er relevant, samt at udarbejde koncernregnskabet og årsregnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift, medmindre ledelsen enten har til hensigt at likvidere koncernen og virksomheden, indstille driften eller ikke har andet realistisk alternativ end at gøre dette.

Revisors ansvar for revisionen af koncernregnskabet og årsregnskabet

Vores mål er at opnå høj grad af sikkerhed for, om koncernregnskabet og årsregnskabet som helhed er uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, og at afgive en revisionspåtegning med en konklusion. Høj grad af sikkerhed er et højt niveau af sikkerhed, men er ikke en garanti for, at en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, altid vil afdække væsentlig fejlinformation, når sådan findes. Fejlinformationer kan opstå som følge af besvigelser eller fejl og kan betragtes som væsentlige, hvis det med rimelighed kan forventes, at de enkeltvis eller samlet har indflydelse på de økonomiske beslutninger, som regnskabsbrugerne træffer på grundlag af koncernregnskabet og årsregnskabet.

Som led i en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, foretager vi faglige vurderinger og opretholder professionel skepsis under revisionen. Herudover:

- Identificerer og vurderer vi risikoen for væsentlig fejlinformation i koncernregnskabet og årsregnskabet, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, udformer og udfører revisionshandlinger som reaktion på disse risici samt opnår revisionsbevis, der er tilstrækkeligt og egnet til at danne grundlag for vores konklusion. Risikoen for ikke at opdage væsentlig fejlinformation forårsaget af besvigelser er højere end ved væsentlig fejlinformation forårsaget af fejl, idet besvigelser kan omfatte sammensværgelser, dokumentfalsk, bevidste udeladelser, vildledning eller tilsidesættelse af intern kontrol.
- Opnår vi forståelse af den interne kontrol med relevans for revisionen for at kunne udforme revisionshandlinger, der er passende efter omstændighederne, men ikke for at kunne udtrykke en konklusion om effektiviteten af koncernens og virksomhedens interne kontrol.
- Tager vi stilling til, om den regnskabspraksis, som er anvendt af ledelsen, er passende, samt om de regnskabsmæssige skøn og tilknyttede oplysninger, som ledelsen har udarbejdet, er rimelige.
- Konkluderer vi, om ledelsens udarbejdelse af koncernregnskabet og årsregnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift er passende, samt om der på grundlag af det opnåede revisionsbevis er væsentlig usikkerhed forbundet med begivenheder eller forhold, der kan skabe betydelig tvivl om koncernens og virksomhedens evne til at fortsætte driften. Hvis vi konkluderer, at der er en væsentlig usikkerhed, skal vi i vores revisionspåtegning gøre opmærksom på oplysninger herom i koncernregnskabet og årsregnskabet eller, hvis sådanne oplysninger ikke er tilstrækkelige, modificere vores konklusion. Vores konklusioner er baseret på det revisionsbevis, der er opnået frem til datoen for vores revisionspåtegning. Fremtidige begivenheder eller forhold kan dog medføre, at koncernen og virksomheden ikke længere kan fortsætte driften.

Den uafhængige revisors revisionspåtegning

- Tager vi stilling til den samlede præsentation, struktur og indhold af koncernregnskabet og årsregnskabet, herunder noteoplysningerne, samt om koncernregnskabet og årsregnskabet afspejler de underliggende transaktioner og begivenheder på en sådan måde, at der gives et retvisende billede heraf.
- Opnår vi tilstrækkeligt og egnet revisionsbevis for de finansielle oplysninger for virksomhederne eller forretningsaktiviteterne i koncernen til brug for at udtrykke en konklusion om koncernregnskabet. Vi er ansvarlige for at lede, føre tilsyn med og udføre koncernrevisionen. Vi er eneansvarlige for vores revisionskonklusion.

Vi kommunikerer med den øverste ledelse om blandt andet det planlagte omfang og den tidsmæssige placering af revisionen samt betydelige revisionsmæssige observationer, herunder eventuelle betydelige mangler i intern kontrol, som vi identificerer under revisionen.

Udtalelse om ledelsesberetningen

Ledelsen er ansvarlig for ledelsesberetningen.

Vores konklusion om koncernregnskabet og årsregnskabet omfatter ikke ledelsesberetningen, og vi udtrykker ingen form for konklusion med sikkerhed om ledelsesberetningen.

I tilknytning til vores revision af koncernregnskabet og årsregnskabet er det vores ansvar at læse ledelsesberetningen og i den forbindelse overveje, om ledelsesberetningen er væsentligt inkonsistent med koncernregnskabet eller årsregnskabet eller vores viden opnået ved revisionen eller på anden måde synes at indeholde væsentlig fejlinformation.

Vores ansvar er derudover at overveje, om ledelsesberetningen indeholder krævede oplysninger i henhold til årsregnskabsloven.

Baseret på det udførte arbejde er det vores opfattelse, at ledelsesberetningen er i overensstemmelse med koncernregnskabet og årsregnskabet og er udarbejdet i overensstemmelse med årsregnskabslovens krav. Vi har ikke fundet væsentlig fejlinformation i ledelsesberetningen.

Kolding, den 15. april 2024

Beierholm

Statsautoriseret Revisionspartnerselskab
CVR-nr. 32 89 54 68

Marianne Christoffersen

Statsaut. revisor
MNE-nr. mne34133

KONCERNENS HOVED- OG NØGLETAL**Hovedtal**

Beløb i t.DKK	2023	2022	2021	2020	2019
<i>Resultat</i>					
Bruttofortjeneste	18.807	16.445	19.223	19.275	16.656
Resultat af primær drift	-1.371	-3.813	1.732	2.263	704
Finansielle poster i alt	-541	2.322	198	150	-56
Årets resultat	-1.437	-1.094	1.668	1.927	549

Balance

Samlede aktiver	74.306	75.272	74.305	73.353	69.865
Investeringer i materielle anlægsaktiver	1.254	793	22.854	4.035	8.909
Egenkapital	27.927	29.351	30.407	28.667	26.579

Nøgletal

	2023	2022	2021	2020	2019
<i>Soliditet</i>					
Soliditetsgrad	37%	39%	41%	39%	38%

Definitioner af nøgletal

Egenkapitalens forrentning:	$\frac{\text{Årets resultat} \times 100}{\text{Gennemsnitlig egenkapital}}$
Soliditetsgrad:	$\frac{\text{Egenkapital ultimo} \times 100}{\text{Samlede aktiver}}$

Væsentligste aktiviteter

Koncernens aktiviteter består i detailhandel med dagligvarer og drift af benzin- og vaskeanlæg samt udlejning af fast ejendom.

Udvikling i aktiviteter og økonomiske forhold

Resultatopgørelsen for tiden 01.01.23 - 31.12.23 udviser et resultat på DKK -1.436.988 mod DKK -1.094.139 for tiden 01.01.22 - 31.12.22. Balancen viser en egenkapital på DKK 27.927.085.

Resultatforventningen for 2023 var et resultat før skat på t.DKK -600. Det er især ændringen i renteniveau, som har påvirket resultatet negativt i forhold til det forventede. De stigende renter har medført øgede renteudgifter og samtidig er modtaget mindre udbytte fra associerede selskaber. Endvidere har også de store overenskomstsstigninger påvirket årets resultat.

Forventet udvikling

Virksomheden forventer et resultat før skat i niveauet t.DKK 0 - 500 for det kommende år.

Efterfølgende begivenheder

Efter regnskabsårets afslutning er der ikke indtruffet betydningsfulde hændelser.

Note	Koncern		Modervirksomhed		
	2023	2022	2023	2022	
	DKK	DKK	DKK	DKK	
	Bruttofortjeneste	18.807.448	16.444.916	18.265.883	15.689.364
1	Personaleomkostninger	-17.186.556	-17.270.110	-17.186.555	-17.270.109
	Resultat før af- og nedskrivninger	1.620.892	-825.194	1.079.328	-1.580.745
	Af- og nedskrivninger af immaterielle og materielle anlægsaktiver	-2.991.812	-2.987.774	-2.868.864	-2.864.827
	Resultat af primær drift	-1.370.920	-3.812.968	-1.789.536	-4.445.572
2	Indtægter af kapitalandele i tilknyttede virksomheder	0	0	-210.632	80.046
	Indtægter af kapitalandele i associerede virksomheder	375.000	700.000	375.000	700.000
	Indtægter af kapitalinteresser	-6.933	-7.000	-6.933	-7.000
	Indtægter af andre kapitalandele, værdipapirer og tilgodehavender, der er anlægsaktiver	700.688	753.484	700.687	753.484
3	Andre finansielle indtægter	169.525	1.603.225	324.950	1.851.626
	Andre finansielle omkostninger	-1.778.874	-727.698	-1.304.351	-653.222
	Resultat før skat	-1.911.514	-1.490.957	-1.910.815	-1.720.638
	Skat af årets resultat	474.526	396.818	456.104	573.136
	Årets resultat	-1.436.988	-1.094.139	-1.454.711	-1.147.502
4	Forslag til resultatdisponering				

Note		Koncern		Modervirksomhed	
		31.12.23 DKK	31.12.22 DKK	31.12.23 DKK	31.12.22 DKK
AKTIVER					
	Goodwill	201.568	231.250	201.568	231.250
5	Immaterielle anlægsaktiver i alt	201.568	231.250	201.568	231.250
	Grunde og bygninger	53.491.667	53.749.703	36.729.547	36.864.635
	Andre anlæg, driftsmateriel og inventar	4.475.721	5.926.126	4.475.720	5.926.126
6	Materielle anlægsaktiver i alt	57.967.388	59.675.829	41.205.267	42.790.761
7	Kapitalandele i tilknyttede virksomheder	0	700.000	920.857	1.131.489
8	Tilgodehavender hos tilknyttede virksomheder	0	0	4.712.579	4.486.214
7	Kapitalandele i associerede virksomheder	1.500.000	1.500.000	1.500.000	1.500.000
7	Kapitalinteresser	451.286	437.419	451.286	437.419
7	Andre værdipapirer og kapitalandele	4.331.451	4.222.100	4.331.450	4.222.100
8	Andre tilgodehavender	15.000	0	15.000	0
	Finansielle anlægsaktiver i alt	6.297.737	6.859.519	11.931.172	11.777.222
	Anlægsaktiver i alt	64.466.693	66.766.598	53.338.007	54.799.233
	Fremstillede varer og handelsvarer	6.874.567	5.478.339	5.854.781	5.478.342
	Varebeholdninger i alt	6.874.567	5.478.339	5.854.781	5.478.342
	Tilgodehavender fra salg og tjenesteydelser	720.779	816.395	720.778	816.393
	Tilgodehavender hos tilknyttede virksomheder	0	660.567	716.666	660.567
	Tilgodehavender hos associerede virksomheder	300.000	0	300.000	0
	Tilgodehavende virksomhedsskat	141.137	107.636	188.305	202.808
	Andre tilgodehavender	1.338.332	1.025.053	1.258.386	1.009.268
	Tilgodehavender hos virksomhedsdeltagere og ledelse	8.668	11.010	8.668	11.010
9	Periodeafgrænsningsposter	100.320	116.590	97.698	116.590
	Tilgodehavender i alt	2.609.236	2.737.251	3.290.501	2.816.636
	Likvide beholdninger	355.648	290.077	355.647	290.078
	Omsætningsaktiver i alt	9.839.451	8.505.667	9.500.929	8.585.056
	Aktiver i alt	74.306.144	75.272.265	62.838.936	63.384.289

Note	PASSIVER	Koncern		Modervirksomhed	
		31.12.23 DKK	31.12.22 DKK	31.12.23 DKK	31.12.22 DKK
	Andelskapital	268.873	255.462	268.873	255.462
	Reserve for nettoopskrivning efter indre værdis metode	0	0	160.857	371.489
	Overført resultat	27.352.829	28.807.541	27.191.974	28.436.053
	Egenkapital tilhørende modervirksomhedens kapitalejere	27.621.702	29.063.003	27.621.704	29.063.004
10	Minoritetsinteresser	305.383	287.659	0	0
	Egenkapital i alt	27.927.085	29.350.662	27.621.704	29.063.004
11	Hensættelser til udskudt skat	1.994.464	2.420.986	2.060.054	2.420.986
	Hensatte forpligtelser i alt	1.994.464	2.420.986	2.060.054	2.420.986
12	Gæld til realkreditinstitutter	23.911.801	19.988.822	16.393.960	12.100.897
12	Gæld til øvrige kreditinstitutter	1.030.800	2.777.945	1.030.800	2.777.945
12	Leasingforpligtelser	683.260	1.113.847	683.260	1.113.847
12	Deposita	428.868	428.868	0	0
12	Anden gæld	4.215.370	4.205.317	1.289.770	1.238.317
	Langfristede gældsforpligtelser i alt	30.270.099	28.514.799	19.397.790	17.231.006
12	Kortfristet del af langfristede gældsforpligtelser	1.575.799	1.446.499	1.186.790	1.040.504
	Gæld til øvrige kreditinstitutter	1.665.506	3.127.561	1.643.935	3.132.051
	Leverandører af varer og tjenesteydelser	7.943.520	8.044.411	7.857.293	8.024.410
	Anden gæld	2.929.671	2.348.126	3.071.370	2.472.328
	Periodeafgrænsningsposter	0	19.221	0	0
	Kortfristede gældsforpligtelser i alt	14.114.496	14.985.818	13.759.388	14.669.293
	Gældsforpligtelser i alt	44.384.595	43.500.617	33.157.178	31.900.299
	Passiver i alt	74.306.144	75.272.265	62.838.936	63.384.289
13	Oplysninger om dagsværdi				
14	Eventualforpligtelser				
15	Pantsætninger og sikkerhedsstillelser				
16	Nærtstående parter				

Beløb i DKK	Andels- kapital	Reserve for nettoop- skrivning efter indre værdis metode	Overført resultat	Egenkapital tilhørende modervirk- somhedens kapitalejere	Minoritets- interesser	Egenkapital i alt
Koncern:						
Egenkapitalopgørelse for 01.01.23 - 31.12.23						
Saldo pr. 01.01.23	255.462	0	28.807.541	29.063.003	287.659	29.350.662
Kapitalforhøjelse	13.411	0	0	13.411	0	13.411
Forslag til resultatdisponering	0	0	-1.454.712	-1.454.712	17.724	-1.436.988
Saldo pr. 31.12.23	268.873	0	27.352.829	27.621.702	305.383	27.927.085

Modervirksomhed:

Egenkapitalopgørelse for 01.01.23 - 31.12.23						
Saldo pr. 01.01.23	255.462	371.489	28.436.053	29.063.004	0	29.063.004
Kapitalforhøjelse	13.411	0	0	13.411	0	13.411
Forslag til resultatdisponering	0	-210.632	-1.244.079	-1.454.711	0	-1.454.711
Saldo pr. 31.12.23	268.873	160.857	27.191.974	27.621.704	0	27.621.704

Koncernens pengestrømsopgørelse

Note	Koncern	
	2023 DKK	2022 DKK
Årets resultat	-1.436.988	-1.094.139
17 Reguleringer	3.057.880	268.945
Forskydning i driftskapital		
Varebeholdninger	-1.396.228	-870.246
Tilgodehavender	292.796	-1.103.382
Leverandører af varer og tjenesteydelser	-100.891	1.742.070
Andre driftsafledte gældsforpligtelser	562.319	259.342
Pengestrømme fra driften før finansielle poster	978.888	-797.410
Modtagne renteindtægter og lignende indtægter	377.411	1.761.262
Betalte renteomkostninger og lignende omkostninger	-1.816.450	-651.937
Betalt selskabsskat	-80.669	-50.894
Pengestrømme fra driften	-540.820	261.021
Køb af immaterielle anlægsaktiver	0	-250.000
Køb af materielle anlægsaktiver	-1.253.688	-792.644
Køb af værdipapirer og kapitalandele	679.200	-721.000
Modtaget udbytte	758.334	1.107.237
Pengestrømme fra investeringer	183.846	-656.407
Kapitaltilførsel	13.411	37.692
Optagelse af gæld til realkreditinstitutter	14.000.000	10.700.000
Afdrag på gæld til realkreditinstitutter	-10.011.072	-11.602.587
Nedbringelse gæld til kreditinstitutter	-1.747.145	-90.000
Afdrag på leasingforpligtelser	-422.047	-413.690
Optagelse af langfristede gældsforpligtelser i øvrigt	51.453	18.799
Pengestrømme fra finansiering	1.884.600	-1.349.786
Årets samlede pengestrømme	1.527.626	-1.745.172
Likvide beholdninger ved årets begyndelse	290.077	133.504
Kortfristede gældsforpligtelser til kreditinstitutter ved årets begyndelse	-3.127.561	-1.225.816
Likvide beholdninger ved årets slutning	-1.309.858	-2.837.484
Likvide beholdninger ved årets slutning specificeres således:		
Likvide beholdninger	355.648	290.077
Kortfristede gældsforpligtelser til kreditinstitutter	-1.665.506	-3.127.561
I alt	-1.309.858	-2.837.484

	Koncern		Modervirksomhed	
	2023 DKK	2022 DKK	2023 DKK	2022 DKK

1. Personaleomkostninger

Lønninger	14.838.672	14.684.420	14.838.672	14.684.420
Pensioner	1.416.536	1.316.310	1.416.535	1.316.310
Andre omkostninger til social sikring	81.777	85.600	81.777	85.600
Andre personaleomkostninger	849.571	1.183.780	849.571	1.183.779
I alt	17.186.556	17.270.110	17.186.555	17.270.109

Gennemsnitligt antal beskæftigede i året	38	37	38	37
--	----	----	----	----

Vederlag til ledelsen:

Vederlag til direktion og bestyrelse	1.655.000	1.678.000	1.655.000	1.678.000
--------------------------------------	-----------	-----------	-----------	-----------

2. Indtægter af kapitalandele i tilknyttede virksomheder

Resultatandele fra tilknyttede virksomheder	0	0	-210.632	80.046
---	---	---	----------	--------

3. Finansielle indtægter

Renteindtægter fra tilknyttede virksomheder	0	0	155.425	124.200
Renteindtægter i øvrigt	60.057	1.512.851	60.057	1.637.052
Øvrige finansielle indtægter	109.468	90.374	109.468	90.374
I alt	169.525	1.603.225	324.950	1.851.626

	Koncern		Modervirksomhed	
	2023 DKK	2022 DKK	2023 DKK	2022 DKK

4. Forslag til resultatdisponering

Reserve for nettoopskrivning efter indre værdis metode	0	0	-210.632	80.046
Minoritetsinteresser	17.724	53.364	0	0
Overført resultat	-1.454.712	-1.147.503	-1.244.079	-1.227.548
I alt	-1.436.988	-1.094.139	-1.454.711	-1.147.502

5. Immaterielle anlægsaktiver

Beløb i DKK Goodwill

Koncern:

Kostpris pr. 01.01.23	1.005.986
Kostpris pr. 31.12.23	1.005.986
Af- og nedskrivninger pr. 01.01.23	-774.736
Afskrivninger i året	-29.682
Af- og nedskrivninger pr. 31.12.23	-804.418
Regnskabsmæssig værdi pr. 31.12.23	201.568

Modervirksomhed:

Kostpris pr. 01.01.23	1.005.986
Kostpris pr. 31.12.23	1.005.986
Af- og nedskrivninger pr. 01.01.23	-774.736
Afskrivninger i året	-29.682
Af- og nedskrivninger pr. 31.12.23	-804.418
Regnskabsmæssig værdi pr. 31.12.23	201.568

6. Materielle anlægsaktiver

Beløb i DKK	Grunde og bygninger	Andre anlæg, driftsmateriel og inventar
Koncern:		
Kostpris pr. 01.01.23	72.285.635	14.613.977
Tilgang i året	980.104	273.584
Afgang i året	0	-58.495
Kostpris pr. 31.12.23	73.265.739	14.829.066
Af- og nedskrivninger pr. 01.01.23	-18.044.140	-8.687.850
Afskrivninger i året	-1.729.932	-1.723.990
Tilbageførsel af af- og nedskrivninger på afhændede aktiver	0	58.495
Af- og nedskrivninger pr. 31.12.23	-19.774.072	-10.353.345
Regnskabsmæssig værdi pr. 31.12.23	53.491.667	4.475.721
Modervirksomhed:		
Kostpris pr. 01.01.23	54.908.775	14.613.977
Tilgang i året	980.104	273.584
Afgang i året	0	-58.495
Kostpris pr. 31.12.23	55.888.879	14.829.066
Af- og nedskrivninger pr. 01.01.23	-18.044.140	-8.687.851
Afskrivninger i året	-1.115.192	-1.723.990
Tilbageførsel af af- og nedskrivninger på afhændede aktiver	0	58.495
Af- og nedskrivninger pr. 31.12.23	-19.159.332	-10.353.346
Regnskabsmæssig værdi pr. 31.12.23	36.729.547	4.475.720
Regnskabsmæssig værdi af finansielt leasede aktiver pr. 31.12.23	0	1.333.094

7. Værdipapirer og kapitalandele

Beløb i DKK	Kapitalandele i tilknyttede virksomheder	Kapitalandele i associerede virksomheder	Kapital- interesser	Andre værdis- papirer og ka- pitalandele
Koncern:				
Kostpris pr. 01.01.23	0	1.500.000	656.129	1.489.360
Tilgang i året	0	0	20.800	0
Kostpris pr. 31.12.23	0	1.500.000	676.929	1.489.360
Dagsværdireguleringer pr. 01.01.23	0	0	-218.710	2.732.741
Dagsværdireguleringer i året	0	0	-6.933	109.350
Dagsværdireguleringer pr. 31.12.23	0	0	-225.643	2.842.091
Regnskabsmæssig værdi pr. 31.12.23	0	1.500.000	451.286	4.331.451
Modervirksomhed:				
Kostpris pr. 01.01.23	760.000	1.500.000	656.129	1.489.359
Tilgang i året	0	0	20.800	0
Kostpris pr. 31.12.23	760.000	1.500.000	676.929	1.489.359
Opskrivninger pr. 01.01.23	371.489	0	0	0
Årets resultat fra kapitalandele	-210.632	0	0	0
Opskrivninger pr. 31.12.23	160.857	0	0	0
Dagsværdireguleringer pr. 01.01.23	0	0	-218.710	2.732.741
Dagsværdireguleringer i året	0	0	-6.933	109.350
Dagsværdireguleringer pr. 31.12.23	0	0	-225.643	2.842.091
Regnskabsmæssig værdi pr. 31.12.23	920.857	1.500.000	451.286	4.331.450
Navn og hjemsted:	Ejerandel	Egenkapital DKK	Årets resultat DKK	Indregnet værdi DKK
Dattervirksomheder:				
Sundhedshus Gråsten ApS, Gråsten	60%	763.458	44.310	458.075
My Cellar A/S, Gråsten	100%	462.782	-237.218	462.782

8. Finansielle anlægsaktiver i øvrigt

Beløb i DKK	Tilgodehavender hos tilknyttede Andre tilgodeha- virksomheder vander	
	Koncern:	
Kostpris pr. 01.01.23	0	15.000
Kostpris pr. 31.12.23	0	15.000
Regnskabsmæssig værdi pr. 31.12.23	0	15.000
Modervirksomhed:		
Kostpris pr. 01.01.23	4.486.214	15.000
Tilgang i året	226.365	0
Kostpris pr. 31.12.23	4.712.579	15.000
Regnskabsmæssig værdi pr. 31.12.23	4.712.579	15.000

	Koncern		Modervirksomhed	
	31.12.23 DKK	31.12.22 DKK	31.12.23 DKK	31.12.22 DKK

9. Periodeafgrænsningsposter

Forudbetalte kontingenter og abonnementer	2.622	0	0	0
Forudbetalte omkostninger	97.698	116.590	97.698	116.590
I alt	100.320	116.590	97.698	116.590

10. Minoritetsinteresser

Minoritetsinteresser primo	287.659	234.295	0	0
Minoritetsinteressernes andel af årets resultat	17.724	53.364	0	0
I alt	305.383	287.659	0	0

	Koncern		Modervirksomhed	
	31.12.23 DKK	31.12.22 DKK	31.12.23 DKK	31.12.22 DKK

11. Udskudt skat

Udskudt skat pr. 01.01.23	2.420.986	2.814.856	2.420.986	2.896.002
Udskudt skat indregnet i resultatopgørelsen	-426.522	-393.870	-360.932	-475.016
Udskudt skat pr. 31.12.23	1.994.464	2.420.986	2.060.054	2.420.986

Udskudt skat fordeler sig således:

Immaterielle anlægsaktiver	-26.894	-18.512	-26.894	-18.512
Materielle anlægsaktiver	1.925.827	2.382.669	1.925.827	2.382.669
Værdipapirer og kapitalandele	483.279	484.805	483.279	484.805
Gældsforpligtelser	-245.110	-307.237	-245.110	-307.237
Skattemæssige underskud	-142.638	-120.739	-77.048	-120.739
I alt	1.994.464	2.420.986	2.060.054	2.420.986

12. Langfristede gældsforpligtelser

Beløb i DKK	Afdrag første år	Restgæld efter 5 år	Gæld i alt 31.12.23	Gæld i alt 31.12.22
-------------	---------------------	------------------------	------------------------	------------------------

Koncern:

Gæld til realkreditinstitutter	1.054.921	19.433.317	24.966.722	20.922.983
Gæld til øvrige kreditinstitutter	90.000	670.800	1.120.800	2.867.945
Leasingforpligtelser	430.878	0	1.114.138	1.536.185
Deposita	0	428.868	428.868	428.868
Anden gæld	0	2.760.000	4.215.370	4.205.317
I alt	1.575.799	23.292.985	31.845.898	29.961.298

Modervirksomhed:

Gæld til realkreditinstitutter	665.912	13.578.989	17.059.872	12.629.063
Gæld til øvrige kreditinstitutter	90.000	670.800	1.120.800	2.867.945
Leasingforpligtelser	430.878	0	1.114.138	1.536.185
Anden gæld	0	1.263.961	1.289.770	1.238.317
I alt	1.186.790	15.513.750	20.584.580	18.271.510

13. Oplysninger om dagsværdi

Beløb i DKK	Kapital- interesser	Børsnoterede værdipapirer og kapital- andele	Unoterede værdipapirer og kapital- andele	I alt
Koncern:				
Dagsværdi pr. 31.12.23	451.286	308.280	4.023.170	4.782.736
Årets urealiserede ændringer af dagsværdi indregnet i resultatopgørelsen	-6.933	1.050	109.350	103.467
Modervirksomhed:				
Dagsværdi pr. 31.12.23	451.286	308.280	4.023.170	4.782.736
Årets urealiserede ændringer af dagsværdi indregnet i resultatopgørelsen	-6.933	1.050	109.350	103.467

Kapitalinteresser omfatter andele i Coop A.m.b.a. Dagsværdien for andelskapital i Coop A.m.b.a. er fastsat til kurs 67 af det faktiske indskud baseret på Coop A.m.b.a.'s vedtægtsbestemmelse om, at udbetaling ved udtræden sker til kurs 67. Andelene kan ikke afhændes til anden side.

Unoterede værdipapirer og kapitalandele omfatter andele i OK A.m.b.a. Dagsværdien for andelskapital i ok A.m.b.a. er fastsat til brugsforeningens aktuelle saldo på andelskontoen. Andelene kan ikke afhændes til anden side.

Unoterede værdipapirer og kapitalandele omfatter kapitalandele i Sønderjyllands Detail A/S. Kapitalandele i Sønderjyllands Detail A/S er fastsat til dagsværdi. Dagsværdien er fastsat til selskabets indre værdi ud fra at ejeraftalen fastlægger, at udtræden eller tilbagesalg af aktier til det udstedende selskab skal ske til selskabets indre værdi. Kapitalandelene kan ikke afhændes til anden side.

Unoterede værdipapirer og kapitalandele omfatter andele i Brugsforeningernes Låneforening. Dagsværdien for andelskapital i Brugsforeningernes Låneforening er fastsat til brugsforeningernes aktuelle saldo på andelskontoen. Andelene kan ikke afhændes til anden side.

14. Eventualforpligtelser

Koncern:

Leasingforpligtelser

Koncernen har indgået leasingkontrakter med en restløbetid på 11 måneder og en samlet forpligtelse ydelse på t.DKK 121.

Andre eventualforpligtelser

Koncernen er sambeskattet med øvrige danske selskaber i koncernen og hæfter solidarisk og ubegrænset for selskabsskatter og eventuelle forpligtelser til at indeholde kildeskat på renter, royalties og udbytter for de sambeskattede selskaber. Hæftelsen omfatter derudover eventuelle senere korrektioner til den opgjorte skatteforpligtelse som konsekvens af ændringer til sambeskatningsindkomsten mv.

Modervirksomhed:

Leasingforpligtelser

Virksomheden har indgået leasingkontrakter med en restløbetid på 11 måneder og en samlet forpligtelse på t.DKK 121.

Andre eventualforpligtelser

Foreningen er sambeskattet med øvrige danske selskaber i koncernen og hæfter solidarisk og ubegrænset for selskabsskatter og eventuelle forpligtelser til at indeholde kildeskat på renter, royalties og udbytter for de sambeskattede selskaber. Hæftelsen omfatter derudover eventuelle senere korrektioner til den opgjorte skatteforpligtelse som konsekvens af ændringer til sambeskatningsindkomsten mv.

Foreningen er fællesregistreret med øvrige brugsforeninger vedrørende moms, energiafgifter og kildeskat. Foreningen hæfter sammen med øvrige fællesregistrerede foreninger solidarisk for de indgåede forpligtelser.

Foreningen er medlem af brugsforeningernes Låneforening og hæfter for låneforeningens forpligtelser proratorisk i forhold til omsætningen. Den maksimale hæftelse udgør t.DKK 1.613.

15. Pantsætninger og sikkerhedsstillelser

Koncern:

Til sikkerhed for gæld til realkreditinstitutter t.DKK 18.181 er der givet pant i grunde og bygninger, hvis regnskabsmæssige værdi pr. 31/12 2023 udgør t.DKK 36.730.

Til sikkerhed for gæld til realkreditinstitutter t.DKK 7.976 er der givet pant i grunde og bygninger, hvis regnskabsmæssige værdi pr. 31/12 2023 udgør t.DKK 16.762.

Koncernen har udstedt ejerpantebreve på i alt t.DKK 105, der giver pant i grunde og bygninger med en regnskabsmæssig værdi på t.DKK 16.762. Ejerpantebrevene er deponeret som sikkerhed for gæld til ejerforening.

Koncernen har udstedt ejerpantebreve på i alt t.DKK 3.100, der giver pant i grunde og bygninger med en regnskabsmæssig værdi på t.DKK 36.730. Pantebrevene ligger til sikkerhed for mellemværende med pengeinstitut.

Til sikkerhed for mellemværende med pengeinstitut har koncernen afgivet virksomhedspant t.DKK 2.000 i nuværende og fremtidige erhvervelser af debitorer og varebeholdning efter reglerne om virksomhedspant (flydende pant). Den bogførte værdi af aktiver omfattet af virksomhedspantet udgør pr. 31/12-2023 t.DKK 6.576.

Til sikkerhed for mellemværende med COOP Danmark A/S har koncernen givet transport i det indestående koncernen til enhver tid måtte have i form af ansvarlig lånekapital og andelskapital med tillæg af renter i t.DKK 451

Modervirksomhed:

Til sikkerhed for gæld til realkreditinstitutter t.DKK 18.181 er der givet pant i grunde og bygninger, hvis regnskabsmæssige værdi pr. 31/12 2023 udgør t.DKK 36.730.

Foreningen har udstedt ejerpantebreve på i alt t.DKK 3.100, der giver pant i grunde og bygninger med en regnskabsmæssig værdi på t.DKK 36.730. Pantebrevene ligger til sikkerhed for mellemværende med pengeinstitut.

Til sikkerhed for mellemværende med pengeinstitut har foreningen afgivet virksomhedspant t.DKK 2.000 i nuværende og fremtidige erhvervelser af debitorer og varebeholdning efter reglerne om virksomhedspant (flydende pant). Den bogførte værdi af aktiver omfattet af virksomhedspantet udgør pr. 31/12-2023 t.DKK 6.576.

Til sikkerhed for mellemværende med COOP Danmark A/S har foreningen givet transport i det indestående foreningen til enhver tid måtte have i form af ansvarlig lånekapital og andelskapital med tillæg af renter i t.DKK 451.

16. Nærtstående parter

Der oplyses ikke om transaktioner med nærtstående parter, da alle transaktioner er gennemført på normale markedsvilkår.

Vederlag til ledelsen fremgår af note 1. Personaleomkostninger.

Beløb i DKK	Tilgodehavender hos medlemmer af direktionen
Kostpris pr. 01.01.23	11.010
Indbetalt i årets løb	-2.342
Kostpris pr. 31.12.23	8.668

	Koncern	
	2023 DKK	2022 DKK

17. Reguleringer til pengestrømsopgørelse

Af- og nedskrivninger af immaterielle og materielle anlægsaktiver	2.991.812	2.987.774
Indtægter af kapitalandele i associerede virksomheder	-375.000	-700.000
Indtægter af kapitalinteresser	6.933	7.000
Indtægter af andre kapitalandele, værdipapirer og tilgodehavender, der er anlægsaktiver	-700.688	-753.484
Finansielle indtægter	-169.525	-1.603.225
Finansielle omkostninger	1.778.874	727.698
Skat af årets resultat	-474.526	-396.818
I alt	3.057.880	268.945

18. Anvendt regnskabspraksis

GENERELT

Årsrapporten er aflagt i overensstemmelse med årsregnskabsloven for mellemstore koncerner og virksomheder i regnskabsklasse C.

Den anvendte regnskabspraksis er uændret i forhold til foregående år.

Generelt om indregning og måling

I resultatopgørelsen indregnes indtægter i takt med, at de indtjenes, herunder indregnes værdireguleringer af finansielle aktiver og forpligtelser. I resultatopgørelsen indregnes ligeledes alle omkostninger, herunder afskrivninger og nedskrivninger.

I balancen indregnes aktiver, når det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil tilflyde virksomheden, og aktivets værdi kan måles pålideligt. Forpligtelser indregnes i balancen, når det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil fragå virksomheden, og forpligtelsens værdi kan måles pålideligt. Ved første indregning måles aktiver og forpligtelser til kostpris. Efterfølgende måles aktiver og forpligtelser som beskrevet nedenfor for hver enkelt regnskabspost.

Ved indregning og måling tages hensyn til forudsigelige tab og risici, der fremkommer inden årsrapporten aflægges, og som be- eller afkræfter forhold, der eksisterede på balancedagen.

KONCERNREGNSKAB

Koncernregnskabet omfatter modervirksomheden og dens dattervirksomheder, hvori modervirksomheden direkte eller indirekte besidder mere end 50% af stemmerettighederne, eller gennem aftaler har kontrol. Virksomheder, hvori koncernen besidder kapitalinteresser, mellem 20% og 50% af stemmerettighederne og udøver betydelig indflydelse, men ikke kontrol, betragtes som associerede virksomheder. Virksomheder, som koncernen besidder med det formål at fremme egne aktiviteter gennem en varig tilknytning, og hvori koncernen ikke udøver betydelig indflydelse eller kontrol, betragtes som kapitalinteresser.

De regnskaber, der anvendes til brug for konsolideringen, aflægges i overensstemmelse med koncernens regnskabspraksis.

Koncernregnskabet er udarbejdet som et sammendrag af regnskaber for modervirksomheden og dattervirksomhederne ved sammenlægning af regnskabsposter af ensartet karakter. Ved konsolideringen er der foretaget eliminering af koncerninterne indtægter og omkostninger, besiddelser af kapitalandele, interne mellemværender og udbytter samt gevinster og tab ved transaktioner mellem de konsoliderede virksomheder i det omfang, de underliggende aktiver og forpligtelser ikke er realiserede.

18. Anvendt regnskabspraksis - fortsat -**Minoritetsinteresser**

I koncernregnskabet indregnes dattervirksomhedernes regnskabsposter 100%. Minoritetsinteressernes forholdsmæssige andel af dattervirksomhedernes egenkapital klassificeres som en del af koncernegenkapitalen. Dattervirksomhedernes resultater fordeles via resultatdisponeringen forholdsmæssigt til minoritetsinteresserne og modervirksomhedens andel af egenkapitalen.

Køb og salg af minoritetsandele i en dattervirksomhed, som ikke medfører ændringer i kontrol, behandles i koncernregnskabet som egenkapitaltransaktioner, og forskellen mellem vederlaget og den regnskabsmæssige værdi allokere til modervirksomhedens andel af egenkapitalen.

LEASINGKONTRAKTER

Leasingkontrakter vedrørende aktiver, hvor virksomheden har alle væsentlige fordele og risici forbundet med ejendomsretten over aktivet (finansielle leasingkontrakter), indregnes i balancen. Finansielt leasede aktiver og dertilhørende leasingforpligtelser måles ved første indregning til dagsværdien af det leasede aktiv eller nutidsværdien af de fremtidige leasingydelse, hvis denne er lavere. Finansielt leasede aktiver behandles efterfølgende som øvrige tilsvarende aktiver.

Leasingforpligtelser vedrørende finansielt leasede aktiver indregnes i balancen som gældsforpligtelser. Efter første indregning måles leasingforpligtelser til amortiseret kostpris, hvorefter leasingydelsens rentedel indregnes i resultatopgørelsen over leasingperioden.

Leasingydelser vedrørende operationelle leasingkontrakter indregnes lineært i resultatopgørelsen over leasingperioden.

18. Anvendt regnskabspraksis - fortsat -**RESULTATOPGØRELSE****Bruttofortjeneste**

Bruttofortjeneste indeholder nettoomsætning, andre driftsindtægter, omkostninger til råvarer og hjælpematerialer og vareforbrug samt andre eksterne omkostninger.

Nettoomsætning

Indtægter fra salg af varer indregnes i resultatopgørelsen, såfremt levering og risikoovergang til køber har fundet sted inden udgangen af regnskabsåret, og når salgsbeløbet kan opgøres pålideligt og forventes indbetalt. Nettoomsætning måles til dagsværdi og opgøres ekskl. moms og afgifter opkrævet på vegne af tredjemand samt med fradrag af rabatter.

Indtægter fra salg af tjenesteydelser indregnes i resultatopgørelsen i takt med færdiggørelsen af tjenesteydelserne, hvorved nettoomsætningen svarer til salgsværdien af årets udførte arbejder, opgjort på grundlag af færdiggørelsesgraden på balancedagen (produktionsmetoden).

Indtægter fra udlejning af ejendomme indregnes i resultatopgørelsen i den periode, de vedrører. Nettoomsætningen måles til dagsværdi og opgøres ekskl. moms og rabatter.

Andre driftsindtægter

Andre driftsindtægter omfatter indtægter af sekundær karakter i forhold til virksomhedens aktiviteter, herunder lejeindtægter, negativ goodwill og gevinster ved salg af immaterielle og materielle anlægsaktiver.

Indtægter fra salg af tjenesteydelser (formidlingsprovisioin) indregnes i resultatopgørelsen i takt med færdiggørelsen af tjenesteydelserne hvorved indtægterne svarer til salgsværdien af årets udførte arbejde opgjort på grundlag af færdiggørelsesgraden på balancedagen (produktionsmetoden).

Omkostninger til råvarer og hjælpematerialer

Omkostninger til råvarer og hjælpematerialer omfatter årets forbrug af råvarer og hjælpematerialer med tillæg af eventuelle forskydninger i lagerbeholdningen, herunder evt. svind.

Under omkostninger til råvarer og hjælpematerialer indregnes tillige nedskrivninger på lagerbeholdninger af råvarer og hjælpematerialer i det omfang, de ikke overstiger normale nedskrivninger.

18. Anvendt regnskabspraksis - fortsat -**Vareforbrug**

Vareforbrug omfatter årets vareforbrug målt til kostpris med tillæg af eventuelle forskydninger i lagerbeholdningen, herunder nedskrivninger i det omfang, de ikke overstiger normale nedskrivninger.

Andre eksterne omkostninger

Andre eksterne omkostninger omfatter omkostninger til distribution, salg og reklame, administration, lokaler og tab på debitorer i det omfang, de ikke overstiger normale nedskrivninger.

Personaleomkostninger

Personaleomkostninger omfatter løn, gager samt øvrige personalerelaterede omkostninger.

Af- og nedskrivninger

Afskrivninger på immaterielle og materielle anlægsaktiver tilsigter, at der sker systematisk afskrivning over aktivernes forventede brugstid. Der foretages lineære afskrivninger baseret på følgende brugstider og restværdier:

	Brugstid, år	Rest- værdi, procent
Goodwill	5	0
Bygninger	20-40	33-60
Andre anlæg, driftsmateriel og inventar	3-10	0

Goodwill afskrives over 5 år. Brugstiden er fastsat under hensyntagen til de forventede fremtidige nettoindtægter fra den virksomhed eller aktivitet, som goodwill er knyttet til.

Grunde afskrives ikke.

Afskrivningsgrundlaget er aktivets kostpris fratrukket forventet restværdi ved afsluttet brugstid. Afskrivningsgrundlaget reduceres endvidere med eventuelle nedskrivninger. Brugstiden og restværdien fastsættes, når aktivet er klar til brug, og revurderes årligt.

Nedskrivninger af immaterielle og materielle anlægsaktiver foretages efter anvendt regnskabspraksis omtalt i afsnittet "Nedskrivning af anlægsaktiver".

18. Anvendt regnskabspraksis - fortsat -**Indtægter af kapitalandele i tilknyttede virksomheder og associerede virksomheder samt kapitalinteresser**

For dattervirksomheder, der i modervirksomheden måles efter indre værdis metode, indregnes andelen af virksomhedernes resultat i resultatopgørelsen efter eliminering af urealiserede interne gevinster og tab og med fradrag af eventuel af- og nedskrivning af goodwill.

Udbytte fra kapitalandele, der måles til kostpris, indtægtsføres i det regnskabsår, hvor udbyttet deklarerer.

Indtægter af kapitalandele i dattervirksomheder og associerede virksomheder samt kapitalinteresser omfatter ligeledes gevinster og tab ved salg af kapitalandele.

Indtægter af andre kapitalandele, værdipapirer og tilgodehavender, der er anlægsaktiver

Heri indregnes renteindtægter, udbytter, urealiserede kursgevinster samt realiserede afhændelsesgevinster.

Andre finansielle poster

Under andre finansielle poster indregnes renteindtægter og renteomkostninger, rentedelen af finansielle leasingydelse m.v.

Amortisering af kurstab og låneomkostninger vedrørende finansielle forpligtelser indregnes løbende som finansiell omkostning.

Skat af årets resultat

Årets aktuelle og udskudte skatter indregnes i resultatopgørelsen som skat af årets resultat med den del, der kan henføres til årets resultat, og direkte i egenkapitalen med den del, der kan henføres til poster indregnet direkte i egenkapitalen.

Virksomheden er sambeskattet med danske koncernforbundne virksomheder. Modervirksomheden fungerer som administrationselskab for sambeskatningen og afregner som følge heraf alle betalinger af selskabsskat med skattemyndighederne.

Den aktuelle danske selskabsskat fordeles ved afregning af sambeskatningsbidrag mellem de sambeskattede virksomheder i forhold til disses skattepligtige indkomster. I tilknytning hertil modtager virksomheder med skattemæssigt underskud sambeskatningsbidrag fra virksomheder, der har kunnet anvende dette underskud til nedsættelse af eget skattemæssigt overskud.

18. Anvendt regnskabspraksis - fortsat -**BALANCE****Immaterielle anlægsaktiver***Goodwill*

Goodwill måles i balancen til kostpris med fradrag af akkumulerede af- og nedskrivninger.

Goodwill afskrives lineært baseret på brugstider, som fremgår af afsnittet "Af- og nedskrivninger".

Gevinster eller tab ved afhændelse af immaterielle anlægsaktiver opgøres som forskellen mellem en eventuel salgspris med fradrag af salgsomkostninger og den regnskabsmæssige værdi på salgstidspunktet.

Materielle anlægsaktiver

Materielle anlægsaktiver omfatter grunde og bygninger samt andre anlæg, driftsmateriel og inventar.

Materielle anlægsaktiver måles i balancen til kostpris med fradrag af akkumulerede af- og nedskrivninger.

Kostprisen omfatter anskaffelsesprisen samt omkostninger direkte tilknyttet anskaffelsen indtil aktivet er klar til brug. Renter af lån til at finansiere fremstillingen indregnes ikke i kostprisen.

Kostprisen for et samlet aktiv opdeles i separate bestanddele, der afskrives hver for sig, hvis brugstiden på de enkelte bestanddele er forskellig.

Materielle anlægsaktiver afskrives lineært baseret på brugstider og restværdier, som fremgår af afsnittet "Af- og nedskrivninger".

Materielle anlægsaktiver under udførelse

Materielle anlægsaktiver under udførelse måles til kostpris. Afholdte omkostninger vedrørende materielle anlægsaktiver under udførelse overføres til den relevante aktivkategori, når aktivet er klar til brug.

Gevinster eller tab ved afhændelse af materielle anlægsaktiver

Gevinster eller tab ved afhændelse af materielle anlægsaktiver opgøres som forskellen mellem en eventuel salgspris med fradrag af salgsomkostninger og den regnskabsmæssige værdi på salgstidspunktet fratrukket eventuelle omkostninger til bortskaffelse.

18. Anvendt regnskabspraksis - fortsat -**Kapitalandele i tilknyttede og associerede virksomheder samt kapitalinteresser***Kapitalandele i tilknyttede virksomheder*

I modervirksomhedens balance indregnes og måles kapitalandele i dattervirksomheder efter indre værdis metode. På kapitalandele i dattervirksomheder betragtes indre værdis metode som en målemetode, og der henvises til afsnittet "Indre værdis metode" for nærmere omtale heraf.

Kapitalandele i associerede virksomheder

I modervirksomhedens balance måles kapitalandele i associerede virksomheder til kostpris med fradrag for eventuel nedskrivning. Transaktionsomkostninger, der direkte kan henføres til erhvervelsen, indregnes i kostprisen for kapitalandelene.

I koncernregnskabet indregnes og måles kapitalandele i associerede virksomheder efter indre værdis metode. På kapitalandele i associerede virksomheder betragtes indre værdis metode som en målemetode, og der henvises til afsnittet "Indre værdis metode" for nærmere omtale heraf.

Kapitalinteresser

I balancen måles kapitalinteresser ved første indregning til kostpris. Transaktionsomkostninger, der direkte kan henføres til erhvervelsen, indregnes i kostprisen for kapitalandelene.

I balancen måles kapitalinteresser efterfølgende til dagsværdi. Opskrivninger og tilbageførsler heraf indregnes i resultatopgørelsen. Dagsværdien er fastsat med udgangspunkt i en DCF-model (discounted cash flow) baseret på 5-årige budgetter og en terminalværdi. Kapitalinteresser, hvor dagsværdien ikke kan opgøres pålideligt, måles til kostpris.

Ved erhvervelse af kapitalinteresser anvendes overtagelsesmetoden, hvorefter de erhvervede kapitalinteressers identificerbare aktiver og forpligtelser måles til dagsværdi på erhvervelses tidspunktet.

Indre værdis metode

Kapitalandele, som måles efter indre værdis metode, måles ved første indregning til kostpris. Transaktionsomkostninger, der direkte kan henføres til erhvervelsen, indregnes i kostprisen for kapitalandelene. Transaktionsomkostninger ved erhvervelse af dattervirksomheder indregnes dog i resultatopgørelsen på afholdelsestidspunktet i koncernregnskabet.

Efterfølgende indregning og måling af kapitalandele efter indre værdis metode indebærer, at kapitalandelene måles til den forholdsmæssige andel af virksomhedernes regnskabsmæssige indre værdi, opgjort efter ejervirksomhedens regnskabspraksis, reguleret for resterende værdi af goodwill samt gevinster og tab ved transaktioner med de pågældende virksomheder. Kapitalandele, hvor oplysninger til brug for indregning efter indre værdis metode ikke er kendte, måles til kostpris.

18. Anvendt regnskabspraksis - fortsat -*Gevinster eller tab ved afhændelse af kapitalandele*

Gevinster eller tab ved afhændelse af kapitalandele opgøres som forskellen mellem afhændelsessummen og den regnskabsmæssige værdi af nettoaktiver på salgstidspunktet inkl. ikke afskrevet goodwill samt forventede omkostninger til salg eller afvikling. Gevinster og tab indregnes i resultatopgørelsen under indtægter af kapitalandele.

Nedskrivning af anlægsaktiver

Den regnskabsmæssige værdi af anlægsaktiver, der ikke måles til dagsværdi, vurderes årligt for indikationer på værdiforringelse ud over det, som udtrykkes ved afskrivning.

Hvis virksomhedens realiserede afkast af et aktiv eller en gruppe af aktiver er lavere end forventet, anses dette som en indikation på værdiforringelse.

Foreligger der indikationer på værdiforringelse, foretages nedskrivningstest af hvert enkelt aktiv henholdsvis hver gruppe af aktiver.

Hvis der udloddes udbytte fra kapitalandele i associerede virksomheder, der overstiger årets indtjening fra den pågældende virksomhed, anses dette som en indikation på værdiforringelse.

Der foretages nedskrivning til genindvindingsværdien, hvis denne er lavere end den regnskabsmæssige værdi.

Som genindvindingsværdi anvendes den højeste værdi af nettosalgspris og kapitalværdi. Kapitalværdien opgøres som nutidsværdien af de forventede nettopengestrømme fra anvendelsen af aktivet eller aktivgruppen samt forventede nettopengestrømme ved salg af aktivet eller aktivgruppen efter endt brugstid.

Nedskrivninger tilbageføres, når begrundelsen for nedskrivningen ikke længere består. Nedskrivninger på goodwill tilbageføres ikke, medmindre goodwill indgår i den regnskabsmæssige værdi af kapitalandele.

Varebeholdninger

Varebeholdninger måles til kostpris på grundlag af vejede gennemsnitspriser. Der nedskrives til nettorealisationsværdien, hvis denne er lavere.

Kostpris for råvarer og hjælpematerialer samt handelsvarer opgøres som købspriser med tillæg af omkostninger direkte foranlediget af anskaffelsen.

Nettorealisationsværdien for varebeholdninger opgøres som salgssum med fradrag af færdiggørelses-

18. Anvendt regnskabspraksis - fortsat -

omkostninger og omkostninger, der afholdes for at effektuere salget, og fastsættes under hensyntagen til omsættelighed, ukurans og udvikling i forventet salgspris.

Tilgodehavender

Tilgodehavender måles til amortiseret kostpris, hvilket sædvanligvis svarer til pålydende værdi med fradrag af nedskrivninger til imødegåelse af tab.

Nedskrivninger til imødegåelse af tab opgøres på grundlag af en individuel vurdering af de enkelte tilgodehavender, når der på individuelt niveau foreligger en objektiv indikation på, at et tilgodehavende er værdiforringet.

Periodeafgrænsningsposter

Periodeafgrænsningsposter, der er indregnet under aktiver, omfatter afholdte omkostninger vedrørende efterfølgende regnskabsår.

Andre værdipapirer og kapitalandele

Andre kapitalandele måles til dagsværdi i balancen. For kapitalandele, som handles på et aktivt marked, svarer dagsværdien til kursværdien på balancedagen. Andre kapitalandele, hvor dagsværdien ikke kan opgøres pålideligt, måles til kostpris.

Likvide beholdninger

Likvide beholdninger omfatter kontante beholdninger.

Egenkapital

Nettoopskrivning af kapitalandele, som måles efter indre værdis metode, indregnes i modervirksomhedens årsregnskab under egenkapitalen i reserve for nettoopskrivning efter indre værdis metode i det omfang, den regnskabsmæssige værdi overstiger kostprisen.

Aktuelle og udskudte skatter

Skyldig og tilgodehavende aktuel skat indregnes i balancen som beregnet skat af årets skattepligtige indkomst, reguleret for betalte acontoskatter.

Skyldige og tilgodehavende sambeskatningsbidrag indregnes i balancen som selskabsskat under tilgodehavender eller gældsforpligtelser.

18. Anvendt regnskabspraksis - fortsat -

Udskudte skatteforpligtelser og udskudte skatteaktiver beregnes af alle midlertidige forskelle mellem regnskabsmæssige og skattemæssige værdier af aktiver og forpligtelser. Der indregnes dog ikke udskudt skat af midlertidige forskelle vedrørende skattemæssigt ikke afskrivningsberettiget goodwill samt andre poster, hvor midlertidige forskelle, bortset fra virksomhedsovertagelser, er opstået på anskaffelsestidspunktet uden at have effekt på resultat eller skattepligtig indkomst. I de tilfælde, hvor opgørelse af skatteværdien kan foretages efter forskellige beskatningsregler, måles udskudt skat på grundlag af den af ledelsen planlagte anvendelse af aktivet henholdsvis afvikling af forpligtelsen.

Udskudte skatteaktiver indregnes med den værdi, de efter vurdering forventes at kunne realiseres til ved modregning i udskudte skatteforpligtelser eller ved udligning i skat af fremtidig indtjening.

Udskudt skat måles på grundlag af de skatteregler og skattesatser, der med balancedagens lovgivning vil være gældende, når den udskudte skat forventes udløst som aktuel skat.

Gældsforpligtelser

Deposita, der er indregnet under forpligtelser, omfatter indbetalte deposita fra lejere vedrørende virksomhedens lejemål.

Langfristede gældsforpligtelser måles til kostpris på tidspunktet for stiftelse af gældsforholdet (lånoptagelsen). Gældsforpligtelserne måles herefter til amortiseret kostpris, hvor kurstab og låneomkostninger indregnes i resultatopgørelsen som en finansiel omkostning over løbetiden på grundlag af den beregnede, effektive rente på tidspunktet for stiftelse af gældsforholdet.

Kortfristede finansielle gældsforpligtelser måles til amortiseret kostpris, hvilket normalt svarer til gældens pålydende værdi. Øvrige kortfristede gældsforpligtelser måles til nettorealiseringsværdi.

Periodeafgrænsningsposter

Periodeafgrænsningsposter, indregnet under forpligtelser, omfatter modtagne indbetalinger vedrørende indtægter i de efterfølgende regnskabsår.

PENGESTRØMSOPGØRELSE

Pengestrømsopgørelsen opstilles efter den indirekte metode og viser pengestrømme fra driften, investeringer og finansiering samt likvider ved årets begyndelse og slutning.

Pengestrømme fra driften opgøres som årets resultat, reguleret for ikke kontante driftsposter, betalte selskabsskatter og ændringer i driftskapitalen.

18. Anvendt regnskabspraksis - fortsat -

Pengestrømme fra investeringer omfatter betalinger i forbindelse med køb og salg af virksomheder og finansielle aktiver samt køb, udvikling, forbedring og salg af immaterielle og materielle anlægsaktiver.

Pengestrømme fra finansiering omfatter finansiering fra udbetalt udbytte til ejerne, samt optagelse af og afdrag på langfristede gældsforpligtelser. Endvidere omfatter pengestrømme fra finansiering ydelser på finansielle leasingkontrakter.

Likviditeten ved årets begyndelse og slutning sammensætter sig af likvide beholdninger.

Modervirksomheden har undladt at udarbejde pengestrømsopgørelse med henvisning til årsregnskabslovens § 86, stk. 4, idet modervirksomheden indgår i pengestrømsopgørelsen for koncernen.